

ens porta a manifestar sense vacil·lacions, que, a la clarividència humana, es terminantment definit.

Ell nasqué enmig el predomini d'un estat d'orientacions filosòfiques ben conegut; i la seva trajectòria no és menys ben plasmada. La generació anterior a ell, la dels Taine i Renan, fou la gran propulsora d'una ciència positiva, estricta, amb bases i mètodes d'estudi matemàtics, precisos, rígids, estrictes. Ens ensenyava les coses enmarcades amb un rigorisme inexpugnable; quan calia aprofundir en els coneixements, anar a cercar el fi i fons de les coses, llavors barrava, per deficiència pròpia, el pas. I bé; aquest no fou el món de Bergson. Nasqué quan, altrament, portant l'humanitat el neguit, conseqüència d'aquesta falsa rigurositat científica, volgué, no solsament saber que en el món hi havia *coses*, sinó que, també, s'hi trobaven altres elements quelcom de més profund i ni que dir, del tot oposats per la seva espiritualitat. I aquest íntim desig no podia satisfer-lo la realitat filosòfica dels Taine i Renan. Ells estaven germinant en aital tendència i no podien infantar en la seva senectud el fruit juvenivol i vigorós d'un nou concepte de l'esprit de la filosofia, adequat al desig dels nous i propers temps. A aital renovació espiritual corresponia, pertocava, una nova filosofia. D'aquí arrancà l'obra de Bergson que al fer perdre consciència de si mateixos, determinant-los, a n'aquests nous anhels, estructurarà, ja ho hem dit, intrínsecament, la nova escola.

Aquesta i no altra ha estat la *creació* de Bergson, creació que podem dir que no havia esdevingut fins ara del tot *completa*; s'albirana en ella un petit defalliment; aquest sec *amoralisme* que se li ha tirat en cara, no respon a res més. Amoralisme, que volia representar en ell çò que constitueix una greu responsabilitat, ja que s'ens oferia nefast, indiferent davant la realitat tràgica d'una falsa moral, la maldat, en síntesis, que mina els fonaments de la nostra societat. Podrem dir-ho ara, això?

L'incorporació de Bergson al catolicisme, nova que signa un nou triomf per a l'Església, assenyala la reacció formidable que la seva gran mentalitat ha hagut forçosament d'experimentar en els seus 76 anys, en front del drama que patim, donant a comprendre significats molt alligoadors per als qui tinguin ulls per a esguardar i oïdes per a escoltar...

Amb Bergson podem legítimament parlar de que s'incorpora als ideals suprems de l'Església catòlica, tot el moviment en ell personificat; de fet, doncs, la moderna filosofia.

Les conseqüències d'aquest aconeteixement en el món de les idees, no podran tardar a manifestar-se dins l'ambient intel·lectual per enter de tot l'humanament abarcat, i hom ja pot preveure vers qui sap on pot trascendir aquesta influent ona de redempció...

D. F.